

Serious Kerkdienst 21 december 2014 Bavo 11.00uur

Muziek

Dans

Aansteken van de kaarsen

Welkom en introductie

Van harte welkom in de Bavo, welkom in deze Serious Kerkdienst op de laatste zondag voor kerst, 4^e advent. De kaarsen branden. Licht van warmte en gezelligheid, en tegelijk ook vuur dat verteert. Hier in de kerk: Licht van God. Deze kerkdienst wordt niet alleen gedragen door veel Haarlemse kerken, maar vooral ook door jullie die hier naar toe zijn gekomen, en die hier een klein uurtje lang de kou trotseren.

We sluiten in deze kerkdienst aan bij het heftige thema van Serious Request: Seksueel geweld in conflictgebieden. Maar iedereen zal het er over eens zijn, dat elke plek waar seksueel geweld en misbruik voorkomt, uiteindelijk een conflictgebied is. En we vragen ruimte voor het besef, dat ook onder ons hier, mensen ervaringen hebben met seksueel geweld of misbruik.

Net als in elke kerkdienst, wordt er gezongen, uit de bijbel gelezen en daar bij stilgestaan en wordt er gebeden. Voel je niet verplicht om mee te doen, of om het overal mee eens te zijn. Maar weet je wel van harte welkom.

Want we zijn samen in de naam van die God die sprak: Er zij licht,

allen: en er was licht.

In de naam van Jezus,

allen: Gods licht in de duisternis.

In de naam van de Heilige Geest,

allen: die mensen aan het licht brengt. Amen

Mattanja Joy Bradley: Wash me momma (3,25 min)

You phone me when I'm feeling blue,
I fell of a mountain, but I pulled through.
Too much in my head, I thought I was dead,
but you held my hand instead.

Wash me momma, wash me clean,
it's a rotten world where I have been.
My eyes are poisoned, my soul is blue,
I'm leaving trails where I come through.

Thank God for putting me back on my feet,
the devil was playing his tricks on me.
Hold my hand, don't let me go.
My heart is bleeding, it's time that you should know.

Wash me momma, wash me clean,
it's a rotten world that I have seen.

You phone me when I'm feeling blue,
I'm thankful for someone like you.
Someone like you,
I'm thankful for some like you.

Lezing Oude Testament: Genesis 34

1 Op een dag ging Dina, de dochter van Lea en Jakob, eens kijken bij de meisjes van dat land. 2 Zij werd opgemerkt door Sichem, een van de zonen van de Chivvriet Chamor, die over dat gebied heerste. Hij overweldigde en verkrachtte haar. 3 Maar omdat hij zich onweerstaanbaar tot Dina aangetrokken voelde en verliefd op haar was, deed hij zijn best om het meisje voor zich te winnen. 4 'Zorg ervoor dat dat kind mijn vrouw wordt,' zei hij tegen zijn vader Chamor. ... 6 Chamor kwam bij Jakob om met hem te praten.

13 Jakobs zonen gaven Sichem en zijn vader een listig antwoord; .... 15 Wij kunnen uw verzoek alleen inwilligen op voorwaarde dat u net zo wordt als wij, dat iedereen van het mannelijk geslacht bij u wordt besneden. ...

25 Drie dagen later, toen de mannen van Sichem koortsig waren, paktten twee van Jakobs zonen, Simeon en Levi, die volle broers van Dina waren, hun zwaard en overvielen de stad, waar niemand op onraad bedacht was. Ze doodden alle mannen. 26 Ook Chamor en zijn zoon Sichem brachten ze om het leven. Ze haalden Dina uit Sichems huis en vertrokken. 27 Daarop beroofden Jakobs andere zonen de slachtoffers en plunderden de stad, omdat hun zuster onteerd was. 29 Alle bezittingen namen ze mee, en

de vrouwen en kinderen voerden ze als gevangenen weg; ze roofden de huizen helemaal leeg. 30 Jakob maakte Simeon en Levi verwijten. 'Jullie hebben mij in het ongeluk gestort,' zei hij, 'want jullie hebben mij een slechte naam bezorgd bij de inwoners van dit land: de Kanaänieten en de Perizzieten. Ik heb maar een handjevol mannen, dus als ze met zijn allen tegen mij optrekken, zullen ze me verslaan en word ik met mijn hele familie vermoord.' 31 Maar zij antwoordden: 'Moesten we onze zuster dan als een hoer laten behandelen?'

Michael Prins: These waters (4min)

I have nothing to give in, you damn well it's true
Truth to be told there is so much that I could do
My spiders and fears and your fire simply won't die
It's gets harder to breath and to think living in such denial

Somebody warned me don't go swimming these waters
pull me under, pull me under once more

Deeper and darker we're lost, our traces are gone
your weariness haunts me, reminds me of all that went wrong
you run and hide and I hear you sigh without question
my scattered dreams, fragments in a water reflection

Somebody told me don't go swimming these waters
pull me under, pull me under once more

There is no other, no other but you to hold on to
yes I was reckless and put all that restlessness in you
Like stone I 'am sinking a voice that sounds trembling in my head
easy now lover, be careful of where you might tread.

Somebody told me don't go swimming dark waters
pull me under, pull me under once more
Now pull me under, pull me under once more.

I am still here, it gets harder to see what once was
Does that comfort you knowing it's me who is lonely and lost?

Korte uitleg, Angeliek Knol

Gemeente van Jezus Christus

Zo lekker dan..

Sta je als kerk met je goeie gedrag. En de Bijbel in je hand. Een beetje te roepen dat je goed met elkaar om moet gaan. Maar dan sla je dat boek een keer echt goed open, en dan kom je dit tegen....

Een verhaal over een verkrachting.

Een oud verhaal weliswaar. Lang van generatie op generatie doorverteld en al meer dan 2500 jaar geleden opgeschreven. Het is ontstaan in een cultuur waar de waarde van familie en gemeenschap hoog stond. Hoger dan de rechten of verlangens van een individu.

Dus we lezen wel over Dina, maar eigenlijk doet zij er niet toe. De enige dochter van Lea en Jacob, is een vergeten personage. Nauwelijks noemenswaardig volgens de schrijvers van dit verhaal.

Er wordt maar één handeling aan Dina toegeschreven. Dat ze erop uit ging om te kijken bij de meisjes van het land. En Sichem, Hij is degene die handelt. Hij ziet haar. Hij overweldigd haar. En hij verkracht haar.

Nu is er een probleem ontstaan voor de families. Want nu Sichem dit meisje heeft 'genomen' kan hij het alleen goedmaken door een boete te betalen en met haar te trouwen. Dat was de wet. Alsof Dina een soort opengemaakt product is. waar de rechtmatige eigenaar nu van zegt: "Je hebt het opengemaakt, dus moet je het kopen, want voor een ander is het nu waardeloos"

Sichem en zijn vader gaan in onderhandeling met Jacob en zijn zoons. De verliefde jongen wil wel meer betalen dan nodig, en is zelfs bereid een familieverbond aan te gaan. Als hij maar krijgt waar hij zijn zinnen op heeft gezet. Economisch gezien is het voor Jacob en zijn zoons misschien niet eens zo'n slechte deal. Het biedt zekerheid en veiligheid in een land waar zij zich nog niet zo lang geleden hebben gevestigd. Maar de gedwongen 'verkoop' van de dochter betekent ook de verkoop van hun eigen identiteit en eer.

Je zou dus kunnen zeggen dat Jacob en zijn zoons schaakmat zijn gezet. Zeggen ze 'nee' dan brengen ze hun veiligheid in gevaar en is hun dochter en zus: een hoer, onrein,

uitgesloten van een waardige toekomst en vooral een smet op de familie.

Zeggen ze 'ja' dan staan ze toe dat hun zusje en dochter wordt afgepakt en verliezen ze hun identiteit.

Het is dus kiezen tussen twee kwaden en de hamvraag lijkt: Wie handelt juist?

Is het vader Jacob? die niet omkijkt naar zijn dochter, zijn identiteit te grabbel gooit. Maar tenminste kiest voor veiligheid en vrede.

Of zijn het de broers? De enigen die het opnemen voor Dina, en roepen: "Wij laten onze zus niet als een hoer behandelen! 'Hands of our girl!'"

Maar waarom roepen ze dat eigenlijk? Geven ze echt om de gevoelens van hun zus? Los je dat werkelijk op door andere vrouwen gevangen te nemen en je toe te eigenen?

Helaas, ook zij lijken vooral met zichzelf bezig. Hun ego is gekrenkt. Ze pikken het niet dat Sichem iets heeft afgenomen dat van hen was. Dus 'Hands of our girl? Ja, maar met de nadruk op our, het be-zit-te-lijk voornaamwoord.

Eén stem horen we niet. De schrijver maakt dezelfde fout als de personages in het verhaal.

De stem van Dina ontbreekt!

Ze is verkracht. Haar kracht is haar ontnomen. En haar stem is te zwak geworden om te horen. Zelfs de bijbel, geeft haar geen stem. Daarom moeten wij zoeken naar haar stem. Zoals we altijd moeten zoeken naar de stemmen van mensen die door niemand gehoord worden.

Als Dina een stem zou krijgen zou het misschien wel klinken zoals in het lied 'Wash me Momma'. Onrein? Ja, zo voelt ze zich misschien. Maar is ze het ook? Wat is er nodig om Dina weer in haar kracht zetten? Haar gevoel van onreinheid weg te wassen? Haar tot leven te brengen en haar weer in het gesprek te betrekken? Alleen Dina kan het zeggen. Dus Laten we ophouden te spreken over haar, en beginnen te spreken met haar. Dat is misschien de enige juiste keuze die je in dit dilemma kunt maken. Laat Dina's stem klinken!

Amen

Dans, muziek en tekst Nieuwe Testament: 1 Korinthe 13, 1 – 7

Matteo Mijderwijk: bewerking van Magic Malik

1 Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal. 2 Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. 3 Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.

4 De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. 5 Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, 6 ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. 7 Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

Korte uitleg: Tom de Haan

Gemeente van Jezus Christus,

Gelukkig, er staan ook nog mooie teksten in de bijbel. Zoals deze brief van Paulus die hij waarschijnlijk in de lente van het jaar 55 schreef aan één van de eerste kerkjes in Korinthe. Geen verhaal over geweld, wraak en eer, maar een filosofische en poëtische tekst over de liefde. De liefde wordt beschreven, op een ongekend mooie manier.

Maar is het nou de bedoeling, dat wij allemaal net zo worden als die liefde?

Wat voor iemand ben je eigenlijk, als je alles verdraagt, alles gelooft, alles hoopt, en nooit opgeeft?

Als je nooit boos wordt, niemand iets kwalijk neemt, nooit teveel aan jezelf denkt, altijd geduldig en vol goedheid bent? Want zo beschrijft Paulus de liefde toch?

Ja, dan ben je vast een hele goede christen?

Maar neem van mij aan. Met zo iemand is niet te leven. Gruwelijk irritant. Niet doen dus! Denk aan jezelf!

Paulus schrijft over liefde, hij beschrijft niet de perfecte mens!

Perfekte mensen bestaan namelijk gelukkig niet. Misschien is dat wel wat Paulus wil zeggen: Ik ben niet uit mezelf perfect, want ik ben uiteindelijk als mens afhankelijk van de liefde. Zelfs al zou ik m'n leven wijden aan liefdadigheid, al zou ik tonnen ophalen voor Serious Request, hoe ik ook probeerde, als ik de liefde niet had, zou het allemaal niks waard zijn.

En als we er zo bij stil staan, zijn we dat ook wel met Paulus eens, denk ik zo. Maar om zo ook echt te leven, met het besef dat je liefde niet kunt afdwingen bij een ander, maar dat je ergens ruimte moet laten, eigenlijk om liefde zélf de ruimte te geven, is nog wel iets anders. Het maakt je namelijk kwetsbaar, terwijl veel van ons leven er op gericht is, om juist níet kwetsbaar te zijn.

Wie geweld gebruikt, durft niet kwetsbaar te zijn. Neem die Sichem: hij verkracht het meisje waar hij verliefd op is. Hij vernietigt waar hij naar verlangt.

Afhankelijk durven zijn, niet precies weten wat je mag en moet verwachten, maakt je kwetsbaar, en dus doen we dat ook liever niet. Zelfs niet bij de liefde.

Maar als we beseffen dat de liefde ook afhankelijk is van óns. Dat zij ons ook nodig heeft, dan lukt het misschien wél. Want het is uiteindelijk niet zo moeilijk, als je er een beetje op durft te hopen, en er ook in durft te geloven: Laat gewoon wat ruimte voor de liefde. Net zoals je ruimte nodig hebt om te dansen, te bewegen, jezelf te zijn. Zo heeft de liefde ook ruimte nodig.

Dus laat ruimte voor de mensen om je heen. Letterlijk en figuurlijk. Geef ruimte aan de mensen van wie je houdt. Laat ruimte in je overtuigingen en opvattingen en in je "geloof of religie". Want alleen in de ruimte die jij openlaat, kan de liefde je verrassen. Zo simpel is het. Niet alles dichttimmeren met ambities en doelen, maar altijd iets open laten, zodat liefde je kan bereiken.

"Ja, ja, dominee, mooi gepraat over de liefde, en laat me raden, nu ga je zeggen dat God liefde is zeker?"
Nou ja. Misschien wel.
In elk geval moet God het ook hebben, precies zoals die liefde, van de ruimte die wij voor haar openlaten.

Amen

Lover and a man Dans en Michael Prins

Run baby run, please don't look back
and though I'll be yours forever
and it makes me wanna chase you love

But I would chain myself for you
I could drown myself for you
in the deepest of oceans dear
and I will live my life alone
between the sand and the stone
so you will never hear from me again

But I'll sing it to the stars
and bring it home again
if you ever choose for me to be again
your lover and a man

You see I was afraid to dream
or to be with someone like you
and I wasn't trying to scheme off
perhaps that's how it is for you

But now the days are passin' by
and I dream of only you

tell me what else can I do
but to sing this song out loud
on every cornerstone
and tell you baby it's all for you

But I'll sing it to the stars
and bring it home again
if you'd ever choose for me to be again
your lover and a man

Then I'll never let you down
like every setting sun I will keep you warm
and I will never harm you or be a running man
no I won't be afraid for now I understand
that loving is a gift, it's nothing I can own
so I will let you go

So I'll sing it to the stars, paraded like a march
in every city light, on every dawning day
wherever you may be, I'll bring it home again
if you'd ever choose for me to be again
your lover and a man, Your lover and a man

Gebeden

God zit in de tussenruimte.
In de ruimte tussen jou en mij.

Bidden is een manier om om te gaan,
met wat je niet kunt vastpakken.
Het is ruimte geven,
aan wat maar heel zachtjes om aandacht vraagt.

Zo zijn we hier, allemaal met onze eigen gevoelens en gedachten.
Leg ze neer, voor jezelf, voor God,
in een kort moment van stilte.

stilte

Al onze gebeden klinken verschillend.
Zo verschillend als wij als mensen zijn.
Laat ons dan samenkomen in de woorden die Jezus sprak als hij bad:

Onze Vader

Collecte

Gospelsong: Michael Prins (Lean on me)

Zegen

Er is zometeen alle gelegenheid om een kaarsje aan te steken in de Kerstkapel, en een wens of gebed op te schrijven. En warm vooral nog even op met een warm drankje, daar in de Brouwerskapel. Maar, ga in elk geval hier vandaan met de zegen van God:

Dat God je mag zegenen met ontevredenheid
over gemakkelijke antwoorden,
halve waarheden en oppervlakkige relaties
opdat jij onverschrokken de waarheid mag zoeken
in liefde diep in je hart.

Dat God je mag zegenen met woede
over onrechtvaardigheid,
onderdrukking en uitbuiting van mensen
opdat jij onophoudelijk mag werken
aan rechtvaardigheid, vrijheid en vrede voor allen.

Dat God je mag zegenen met tranen
die mogen vloeien met hen die lijden
aan pijn en afwijzing of het verlies van een geliefde
opdat jij je hand mag uitstrekken
en hun pijn in vreugde mag veranderen.

Dat God je mag zegenen met genoeg dwaasheid
om te geloven dat jij een verschil kan maken in deze wereld
opdat jij door Gods genade kan doen
wat anderen voor onmogelijk houden.
Amen